YR ATODLENNI

ATODLEN 3

Rheoliadau 48, 65(3), 66(2)(a) a 70(3)

Cyfrifo incwm

RHAN 1

Cyflwyniad

Trosolwg o'r Atodlen

1.—(1) Mae'r Atodlen hon wedi ei threfnu fel a ganlyn.

(2) Mae Rhan 2 yn gwneud darpariaeth ynghylch cyfrifo incwm aelwyd myfyriwr cymwys at ddibenion penderfynu ar swm—

(a) grant cynhaliaeth (gweler rheoliadau 46 a 47),

(b) grant at deithio (gweler rheoliadau 65 a 66), neu

(c) grantiau ar gyfer dibynyddion (gweler Rhan 11),

sy'n daladwy i'r myfyriwr.

(3) Mae Rhan 3 yn nodi ystyr "incwm trethadwy", sy'n ofynnol er mwyn cyfrifo incwm gweddilliol person.

(4) Mae Rhan 4 yn gwneud darpariaeth ynghylch cyfrifo incwm gweddilliol pan fo—

(a) Pennod 1 yn nodi sut i gyfrifo incwm gweddilliol myfyriwr cymwys at ddibenion cyfrifo incwm aelwyd y myfyriwr, a

(b) Pennod 2 yn nodi sut i gyfrifo incwm gweddilliol y personau eraill a ganlyn—

(i) rhiant myfyriwr cymwys, partner myfyriwr cymwys neu bartner rhiant myfyriwr cymwys at ddibenion cyfrifo incwm aelwyd y myfyriwr;

(ii) oedolyn dibynnol myfyriwr cymwys at ddibenion cyfrifo swm y grant ar gyfer dibynyddion sy'n daladwy i'r myfyriwr (gweler rheoliad 77).

(5) Mae Rhan 5 yn gwneud darpariaeth ynghylch cyfrifo incwm net—

(a) oedolyn dibynnol myfyriwr cymwys, at ddibenion penderfynu a yw myfyriwr cymwys yn cymhwyso i gael grant oedolion dibynnol (gweler rheoliad 71);

(b) plant dibynnol myfyriwr cymwys, at ddibenion cyfrifo swm y grant ar gyfer dibynyddion sy'n daladwy i'r myfyriwr (gweler rheoliad 77).

(6) Mae Rhan 6 yn diffinio termau penodol a ddefnyddir yn yr Atodlen hon.

Gwybodaeth Cychwyn

I1 Atod. 3 para. 1 mewn grym ar 12.3.2018, gweler **rhl. 1(2)**

RHAN 2

Incwm yr aelwyd

Incwm aelwyd myfyriwr cymwys

2. Mae'r Rhan hon yn gwneud darpariaeth ynghylch cyfrifo incwm aelwyd myfyriwr cymwys.

Gwybodaeth Cychwyn

I2 Atod. 3 para. 2 mewn grym ar 12.3.2018, gweler **rhl. 1(2)**

Cyfrifo incwm yr aelwyd

3.—(1) Mae incwm aelwyd myfyriwr cymwys yn cael ei gyfrifo drwy gymhwyso'r camau a ganlyn—

Cam 1

Os nad yw'r myfyriwr yn fyfyriwr cymwys annibynnol (gweler paragraff 4), cyfrifo cyfanred incwm gweddilliol y personau a restrir yn Rhestr A.

Os yw'r myfyriwr yn fyfyriwr cymwys annibynnol, cyfrifo cyfanred incwm gweddilliol y personau a restrir yn Rhestr B.

Rhestr A

Y personau yw—

(a) y myfyriwr cymwys, plws

(b) naill ai—

(i) pob un o rieni'r myfyriwr cymwys (yn ddarostyngedig i baragraff 5), neu

(ii) pan fo rhieni'r myfyriwr wedi gwahanu, y rhiant a ddewisir o dan baragraff 6(3) a phartner y rhiant hwnnw (os oes un gan y rhiant hwnnw), (yn ddarostyngedig i baragraff 7).

Rhestr B

Y personau yw—

(a) y myfyriwr cymwys annibynnol, plws

(b) partner y myfyriwr (os oes un gan y myfyriwr), (yn ddarostyngedig i baragraffau 7 ac 8).

Cam 2

Cyfrifo swm cymwys didyniad plentyn dibynnol (gweler is-baragraffau (2) i (4)) a didynnu hynny o'r cyfanswm cyfanredol a gyfrifir o dan Gam 1.

Y canlyniad yw incwm aelwyd y myfyriwr cymwys.

(2) Mae didyniad plentyn dibynnol yn ddidyniad a wneir mewn cysylltiad â phob plentyn sy'n ariannol ddibynnol yn gyfan gwbl neu'n bennaf ar—

(a) y myfyriwr cymwys,

(b) partner y myfyriwr cymwys,

(c) rhiant y myfyriwr cymwys, neu

(d) partner rhiant y myfyriwr cymwys,

pan fo incwm y person hwnnw yn cael ei ystyried at ddibenion cyfrifo incwm yr aelwyd.

(3) Ond nid oes didyniad i'w wneud mewn cysylltiad â phlentyn—

(a) rhiant y myfyriwr cymwys, neu

(b) partner rhiant y myfyriwr cymwys,

os y myfyriwr cymwys yw'r plentyn.

(4) Yn Nhabl 15, mae Colofn 2 yn nodi swm y didyniad plentyn dibynnol mewn cysylltiad â'r flwyddyn academaidd a nodir yn y cofnod cyfatebol yng Ngholofn 1.

Tabl 15

Colofn 1 *Blwyddyn academaidd*	*Colofn 2* *Swm y didyniad plentyn dibynnol*
Sy'n dechrau ar neu ar ôl 1 Medi 2018	£1,130

Gwybodaeth Cychwyn

I3 Atod. 3 para. 3 mewn grym ar 12.3.2018, gweler **rhl. 1(2)**

Myfyrwyr cymwys annibynnol

4.—(1) Mae myfyriwr cymwys yn fyfyriwr cymwys annibynnol os yw un o'r achosion a ganlyn yn gymwys—

Achos 1

Mae'r myfyriwr yn 25 oed neu drosodd ar ddiwrnod cyntaf y flwyddyn academaidd gyfredol.

Achos 2

Mae'r myfyriwr yn briod neu mewn partneriaeth sifil cyn dechrau diwrnod cyntaf y flwyddyn academaidd gyfredol, pa un a yw'r briodas neu'r bartneriaeth sifil yn parhau i fod ar ôl y dyddiad hwnnw ai peidio.

Achos 3

Nid oes gan y myfyriwr riant sy'n fyw.

Achos 4

Mae Gweinidogion Cymru wedi eu bodloni—

(a) na ellir dod o hyd i'r naill na'r llall o rieni'r myfyriwr, neu

(b) nad yw'n rhesymol ymarferol cysylltu â'r naill na'r llall o rieni'r myfyriwr.

Achos 5

Naill ai—

(a) nid yw'r myfyriwr wedi cyfathrebu â'r naill na'r llall o'i rieni am gyfnod o flwyddyn neu fwy sy'n dod i ben ar y diwrnod cyn diwrnod cyntaf y flwyddyn academaidd gyfredol, neu

(b) ym marn Gweinidogion Cymru, mae'r myfyriwr wedi ymddieithrio oddi wrth ei rieni ar seiliau eraill mewn ffordd lle nad oes modd cymodi.

Achos 6

Mae rhieni'r myfyriwr yn preswylio y tu allan i'r **[**[F1]Deyrnas Unedig, Gibraltar a'r**]** Undeb Ewropeaidd ac mae Gweinidogion Cymru wedi eu bodloni—

(c) y byddai asesu incwm yr aelwyd drwy gyfeirio at incwm y rhieni yn gosod y rhieni hynny mewn perygl, neu

(d) na fyddai'n rhesymol ymarferol i'r rhieni anfon arian i'r Deyrnas Unedig at ddibenion rhoi cymorth i'r myfyriwr.

Achos 7

Pan fo paragraff 6 (rhieni sy'n gwahanu) yn gymwys, mae'r rhiant a ddewisir gan Weinidogion Cymru o dan is-baragraff (3) o'r paragraff hwnnw wedi marw, ni waeth a oedd gan y rhiant hwnnw bartner ai peidio.

Achos 8

Ar ddiwrnod cyntaf y flwyddyn academaidd gyfredol, mae gan y myfyriwr ofal dros berson sydd o dan 18 oed.

Achos 9

Mae'r myfyriwr wedi cael ei gefnogi gan enillion y myfyriwr am unrhyw gyfnod o dair blynedd (neu gyfnodau sydd, gyda'i gilydd, yn dod i gyfanred o dair blynedd o leiaf) sy'n dod i ben cyn diwrnod cyntaf blwyddyn academaidd gyntaf y cwrs presennol.

Achos 10

Pan fo myfyriwr yn fyfyriwr cymwys annibynnol yn rhinwedd Achos 9 mewn cysylltiad ag un flwyddyn academaidd, mae'r myfyriwr yn parhau i fod yn fyfyriwr cymwys annibynnol ar gyfer unrhyw flwyddyn academaidd ddilynol o'r cwrs dynodedig.

Achos 11

Mae'r myfyriwr yn berson sy'n ymadael â gofal o fewn yr ystyr a roddir gan reoliad 49.

(2) At ddibenion Achos 9, mae myfyriwr cymwys yn cael ei drin fel pe bai'n cael ei gefnogi gan enillion y myfyriwr os, yn ystod y cyfnod neu'r cyfnodau y cyfeirir ato neu atynt yn Achos 9, yw un o'r seiliau a ganlyn yn gymwys—

Sail 1

Roedd y myfyriwr cymwys yn cymryd rhan mewn trefniadau ar gyfer hyfforddi personau di-waith o dan gynllun a weithredir, a noddir neu a gyllidir gan gorff cyhoeddus.

Sail 2

Roedd y myfyriwr cymwys yn cael budd-dal sy'n daladwy gan gorff cyhoeddus mewn cysylltiad â pherson sydd ar gael ar gyfer cyflogaeth ond sy'n ddi-waith.

Sail 3

Roedd y myfyriwr cymwys ar gael ar gyfer cyflogaeth ac wedi cydymffurfio ag unrhyw ofyniad cofrestru corff cyhoeddus fel amod o hawlogaeth i gymryd rhan mewn trefniadau ar gyfer hyfforddiant neu i gael budd-daliadau.

Sail 4

Roedd gan y myfyriwr cymwys efrydiaeth wladol neu ddyfarndal tebyg.

Sail 5

Roedd y myfyriwr cymwys yn cael pensiwn, lwfans neu fudd-dal arall a delir oherwydd anabledd, anaf neu salwch y myfyriwr neu am reswm sy'n gysylltiedig â geni plentyn.

Diwygiadau Testunol

F1 Geiriau yn Atod. 3 para. 4(1) wedi eu mewnosod (31.12.2020) gan Rheoliadau Addysg (Cyllid Myfyrwyr) (Diwygiadau Amrywiol) (Cymru) (Ymadael â'r UE) 2020 (O.S. 2020/1302), rhlau. 1(3), **32(2)**

Gwybodaeth Cychwyn

I4 Atod. 3 para. 4 mewn grym ar 12.3.2018, gweler **rhl. 1(2)**

Rhiant myfyriwr cymwys yn marw gan adael rhiant sydd wedi goroesi

5.—(1) Pan fo—

(a) rhiant myfyriwr cymwys yn marw cyn y flwyddyn academaidd gyfredol, a

(b) incwm y rhiant hwnnw wedi, neu y byddai incwm y rhiant hwnnw wedi, cael ei ystyried at ddiben penderfynu ar incwm yr aelwyd,

dim ond incwm gweddilliol y rhiant sydd wedi goroesi a gyfrifir yn gyfanred at ddibenion Cam 1 ym mharagraff 3(1).

(2) Pan fo'r rhiant yn marw yn ystod y flwyddyn academaidd gyfredol, incwm gweddilliol rhieni'r myfyriwr cymwys, at ddibenion Cam 1 ym mharagraff 3(1), yw cyfanred—

(a) incwm gweddilliol y ddau riant ar gyfer y flwyddyn ariannol gymwys wedi ei luosi â X/52, a

(b) incwm gweddilliol y rhiant sydd wedi goroesi ar gyfer y flwyddyn ariannol gymwys wedi ei luosi â Y/52,

Pan—

X yw nifer yr wythnosau yn y flwyddyn academaidd gyfredol pan oedd y ddau riant yn fyw, ac

Y yw nifer yr wythnosau sy'n weddill yn y flwyddyn academaidd gyfredol.

Gwybodaeth Cychwyn

I5 Atod. 3 para. 5 mewn grym ar 12.3.2018, gweler **rhl. 1(2)**

Rhieni myfyriwr cymwys yn gwahanu

6.—(1) Pan fo rhieni'r myfyriwr cymwys wedi gwahanu drwy gydol y flwyddyn academaidd gyfredol, dim ond incwm gweddilliol y rhiant a ddewisir o dan is-baragraff (3) sy'n cael ei gyfrifo'n gyfanred at ddibenion Cam 1 ym mharagraff 3(1).

(2) Pan fo rhieni'r myfyriwr wedi gwahanu yn ystod y flwyddyn academaidd gyfredol, incwm gweddilliol rhieni'r myfyriwr cymwys, at ddibenion Cam 1 ym mharagraff 3(1), yw cyfanred—

(a) incwm gweddilliol y ddau riant ar gyfer y flwyddyn ariannol gymwys wedi ei luosi â X/52; a

(b) incwm gweddilliol y rhiant a ddewisir o dan is-baragraff (3) ar gyfer y flwyddyn ariannol gymwys wedi ei luosi â Y/52,

pan—

X yw nifer yr wythnosau yn y flwyddyn academaidd gyfredol pan nad oedd y rhieni wedi gwahanu, ac

Y yw nifer yr wythnosau yn y flwyddyn academaidd gyfredol pan oedd y rhieni wedi gwahanu.

(3) Pan fo is-baragraff (1) neu (2) yn gymwys, rhaid i Weinidogion Cymru ddewis y rhiant a chanddo'r incwm gweddilliol sydd fwyaf priodol ei ystyried o dan yr amgylchiadau.

Gwybodaeth Cychwyn

I6 Atod. 3 para. 6 mewn grym ar 12.3.2018, gweler **rhl. 1(2)**

Rhiant myfyriwr cymwys neu fyfyriwr cymwys annibynnol yn gwahanu o'i bartner

7. Pan fo—

(a) rhiant myfyriwr cymwys, neu

(b) myfyriwr cymwys annibynnol

wedi gwahanu o'i bartner drwy gydol y flwyddyn academaidd gyfredol, nid yw incwm y partner yn cael ei gyfrifo'n gyfanred o dan Gam 1 ym mharagraff 3(1).

(2) Pan fo—

(a) rhiant y myfyriwr cymwys, neu

(b) myfyriwr cymwys annibynnol

wedi gwahanu o'i bartner yn ystod y flwyddyn academaidd gyfredol, cyfrifir swm incwm gweddilliol y partner sydd i'w gyfrifo'n gyfanred o dan Gam 1 drwy gymhwyso'r fformiwla yn is-baragraff (3).

(3) Y fformiwla sydd i'w chymhwyso yw—

$X \times C / 52$

Pan—

X yw incwm gweddilliol—

(a) partner rhiant y myfyriwr cymwys, pan fo Rhestr A o Gam 1 yn gymwys, neu

(b) partner y myfyriwr cymwys annibynnol, pan fo Rhestr B o Gam 1 yn gymwys,

ar gyfer y flwyddyn academaidd gymwys;

C yw nifer wythnosau cyflawn y flwyddyn academaidd gyfredol pan nad oedd—

(a) rhiant y myfyriwr cymwys a'i bartner, neu

(b) y myfyriwr cymwys annibynnol a phartner y myfyriwr,

wedi gwahanu.

(4) Pan fo gan fyfyriwr cymwys fwy nag un partner mewn unrhyw flwyddyn academaidd, mae'r paragraff hwn a Cham 1 o baragraff 3(1) yn gymwys mewn perthynas â phob partner.

Gwybodaeth Cychwyn

I7 Atod. 3 para. 7 mewn grym ar 12.3.2018, gweler **rhl. 1(2)**

Myfyriwr cymwys annibynnol neu bartner yn rhiant i fyfyriwr cymwys

8. Pan fo—

(a) myfyriwr cymwys annibynnol (A) neu bartner y myfyriwr cymwys annibynnol (PA) yn rhiant i fyfyriwr cymwys (M), a

(b) dyfarndal statudol sy'n daladwy i M wedi ei gyfrifo drwy gyfeirio at incwm gweddilliol A neu PA, neu'r ddau,

nid yw incwm gweddilliol PA yn cael ei gyfrifo'n gyfanred o dan Restr B o Gam 1 ym mharagraff 3(1) at ddibenion cyfrifo incwm aelwyd A.

Gwybodaeth Cychwyn

I8 Atod. 3 para. 8 mewn grym ar 12.3.2018, gweler **rhl. 1(2)**

RHAN 3

Incwm trethadwy

Incwm trethadwy

9.—(1) Yn yr Atodlen hon, ystyr incwm trethadwy person yw—

(a) cyfanred—

(i) cyfanswm yr incwm y codir treth incwm ar y person amdano o dan Gam 1 o adran 23 o Ddeddf Treth Incwm 2007(**1**), a

(ii) os nad ydynt eisoes yn elfen o gyfanswm yr incwm o dan is-baragraff (i), daliadau a budd-daliadau eraill a bennir yn adran 401(1) o Ddeddf Treth Incwm (Enillion a Phensiynau) 2003(**2**) a geir gan y person neu sy'n cael eu trin fel pe baent wedi eu cael gan y person (ond diystyrir adran 401(2) o'r Ddeddf honno at ddibenion yr is-baragraff hwn), neu

(b) pan fo deddfwriaeth treth incwm **[**F2 Aelod-wladwriaeth**]** yn gymwys i incwm y person, gyfanswm incwm y person o bob ffynhonnell fel y'u penderfynir at ddibenion deddfwriaeth treth incwm yr Aelod-wladwriaeth honno.

[F3 (2) At ddibenion is-baragraff (1)(b), pan fo deddfwriaeth treth incwm—

(a) y Deyrnas Unedig ac un neu ragor o Aelod-wladwriaethau, neu

(b) mwy nag un Aelod-wladwriaeth,

yn gymwys i'r person mewn cysylltiad â'r flwyddyn sydd o dan ystyriaeth, cyfanswm incwm y person o bob ffynhonnell yw'r swm sy'n deillio o'r penderfyniad sy'n arwain at swm mwyaf cyfanswm yr incwm, gan gynnwys unrhyw incwm y mae'n ofynnol ei ystyried o dan baragraff 18.**]**

(3) Ond nid yw incwm trethadwy person yn cynnwys incwm a delir i berson arall o dan orchymyn trefniadau pensiwn.

Diwygiadau Testunol

F2 Geiriau yn Atod. 3 para. 9(1)(b) wedi eu hamnewid (31.12.2020) gan Rheoliadau Addysg (Cyllid Myfyrwyr) (Diwygiadau Amrywiol) (Cymru) (Ymadael â'r UE) 2020 (O.S. 2020/1302), rhlau. 1(3), **32(3)(a)**

F3 Atod. 3 para. 9(2) wedi ei amnewid (31.12.2020) gan Rheoliadau Addysg (Cyllid Myfyrwyr) (Diwygiadau Amrywiol) (Cymru) (Ymadael â'r UE) 2020 (O.S. 2020/1302), rhlau. 1(3), **32(3)(b)**

Gwybodaeth Cychwyn

I9 Atod. 3 para. 9 mewn grym ar 12.3.2018, gweler **rhl. 1(2)**

(**1**) 2007 p. 3; diwygiwyd adran 23 gan Ddeddf Cyllid 2009 (p. 10), Atodlen 1, paragraff 6(o)(i), Deddf Cyllid 2013 (p. 29), Atodlen 3, paragraff 2(2) a Deddf Cyllid 2014 (p. 26), Atodlen 17, paragraff 19.

(**2**) 2003 p. 1; diwygiwyd adran 401 gan O.S. 2005/3229, O.S. 2011/1037 ac O.S. 2014/211.

RHAN 4

Incwm gweddilliol

PENNOD 1

Incwm gweddilliol myfyriwr cymwys

Cyfrifo incwm gweddilliol myfyriwr cymwys

10. At ddibenion cyfrifo incwm aelwyd myfyriwr cymwys o dan Ran 2, cyfrifir incwm gweddilliol y myfyriwr fel a ganlyn—

Incwm trethadwy'r myfyriwr cymwys mewn cysylltiad â'r flwyddyn academaidd gyfredol

Plws

Incwm sy'n daladwy i'r myfyriwr cymwys o dan orchymyn trefniadau pensiwn yn ystod y flwyddyn academaidd gyfredol, ar ôl didynnu treth incwm.

Minws

Cyfanred y didyniadau a nodir ym mharagraff 11 (oni bai eu bod eisoes wedi eu didynnu at ddibenion penderfynu ar incwm trethadwy'r myfyriwr).

Gwybodaeth Cychwyn

I10 Atod. 3 para. 10 mewn grym ar 12.3.2018, gweler rhl. 1(2)

Didyniadau at ddiben cyfrifo incwm gweddilliol myfyriwr cymwys

11. At ddibenion cyfrifo incwm gweddilliol myfyriwr cymwys, y didyniadau yw—

Didyniad A

Tâl a roddir i'r myfyriwr cymwys yn y flwyddyn academaidd gyfredol am waith a wneir yn ystod unrhyw flwyddyn academaidd o'r cwrs, ond nid tâl mewn cysylltiad ag—

(a) unrhyw gyfnod o absenoldeb a gymerir gan y myfyriwr, neu

(b) cyfnod arall pan fydd y myfyriwr wedi ei ryddhau o ddyletswydd i fod yn bresennol yn y gwaith,

fel y caiff y myfyriwr ymgymryd â'r cwrs.

Didyniad B

Swm gros unrhyw bremiwm neu swm a delir gan y myfyriwr cymwys yn ystod y flwyddyn academaidd gyfredol mewn perthynas â phensiwn—

(a) y rhoddir rhyddhad mewn cysylltiad ag ef o dan adran 188 o Ddeddf Cyllid 2004(**3**); neu

(b) pan fo incwm y myfyriwr cymwys yn cael ei gyfrifiannu at ddibenion deddfwriaeth treth incwm **[**[F4]Aelod-wladwriaeth**]** , y byddai rhyddhad yn cael ei roi mewn cysylltiad ag ef pe bai'r ddeddfwriaeth honno yn gwneud darpariaeth sy'n cyfateb i'r ddarpariaeth yn y Deddfau Treth Incwm.

ond nid yw'n cynnwys unrhyw swm a delir fel premiwm o dan bolisi aswiriant bywyd.

(**3**) 2004 p. 12; diwygiwyd adran 188 gan Ddeddf Cyllid 2007 (p. 11), adrannau 68 a 114 ac Atodlenni 18, 19 a 27, Deddf Cyllid 2013 (p. 29), adran 52 a Deddf Cyllid 2014 (p. 26), Atodlen 7.

Diwygiadau Testunol

F4 Geiriau yn Atod. 3 para. 11 wedi eu hamnewid (31.12.2020) gan Rheoliadau Addysg (Cyllid Myfyrwyr) (Diwygiadau Amrywiol) (Cymru) (Ymadael â'r UE) 2020 (O.S. 2020/1302), rhlau. 1(3), **32(4)(a)**

Gwybodaeth Cychwyn

I11 Atod. 3 para. 11 mewn grym ar 12.3.2018, gweler **rhl. 1(2)**

Incwm myfyriwr cymwys a geir mewn arian cyfred ac eithrio sterling

12.—(1) Pan fo'r myfyriwr cymwys yn cael incwm mewn arian cyfred ac eithrio sterling, gwerth yr incwm yw—

(a) swm y sterling y mae'r myfyriwr cymwys yn ei gael ar gyfer yr incwm, neu

(b) pan na fo'r myfyriwr yn troi'r incwm yn sterling, gwerth y sterling y byddai'r incwm yn ei brynu gan ddefnyddio cyfradd gyfnewid CThEM.

(2) Cyfradd gyfnewid CThEM(**4**) yw'r gyfradd a gyhoeddir gan Gyllid a Thollau Ei Mawrhydi ar gyfer y mis sy'n cyfateb i'r mis y ceir yr incwm ynddo.

Gwybodaeth Cychwyn

I12 Atod. 3 para. 12 mewn grym ar 12.3.2018, gweler **rhl. 1(2)**

PENNOD 2

Incwm gweddilliol personau ac eithrio myfyriwr cymwys

Personau y mae'r bennod hon yn gymwys iddynt

13. Mae'r Bennod hon yn gwneud darpariaeth ar gyfer cyfrifo incwm gweddilliol person ("P") pan fo P yn golygu'r canlynol—

(a) pan fo incwm P yn cael ei gyfrifo'n gyfanred o dan Gam 1 ym mharagraff 3(1) at ddiben cyfrifo incwm aelwyd myfyriwr cymwys—

(i) rhiant y myfyriwr cymwys,

(ii) partner y myfyriwr cymwys, neu

(iii) partner rhiant y myfyriwr cymwys,

yn ôl y digwydd;

(b) oedolyn dibynnol myfyriwr cymwys at ddibenion cyfrifo swm y grant ar gyfer dibynyddion sy'n daladwy i'r myfyriwr (gweler rheoliad 77).

Gwybodaeth Cychwyn

I13 Atod. 3 para. 13 mewn grym ar 12.3.2018, gweler **rhl. 1(2)**

Cyfrifo incwm gweddilliol personau ac eithrio myfyriwr cymwys

14. Cyfrifir incwm gweddilliol P fel a ganlyn—

(**4**) Gweler https://www.gov.uk/government/collections/exchange-rates-for-customs-and-vat.

Incwm trethadwy P ar gyfer y flwyddyn ariannol gymwys.

Plws

Incwm sy'n daladwy i P o dan orchymyn trefniadau pensiwn yn ystod y flwyddyn ariannol gymwys ar ôl didynnu treth incwm.

Minws

Cyfanred y didyniadau a nodir ym mharagraff 15 (oni bai eu bod eisoes wedi eu didynnu at ddibenion penderfynu ar incwm trethadwy P).

Gwybodaeth Cychwyn

I14 Atod. 3 para. 14 mewn grym ar 12.3.2018, gweler **rhl. 1(2)**

Didyniadau at ddiben cyfrifo incwm gweddilliol personau ac eithrio myfyriwr cymwys

15.—(1) At ddibenion cyfrifo incwm gweddilliol P, y didyniadau yw—

Didyniad A

Swm gros unrhyw bremiwm neu swm a delir gan P mewn cysylltiad â phensiwn yn ystod y flwyddyn ariannol gymwys—

(a) y rhoddir rhyddhad mewn perthynas ag ef o dan adran 188 o Ddeddf Cyllid 2004, neu

(b) pan fo incwm P yn cael ei gyfrifiannu at ddibenion deddfwriaeth treth incwm **[**[F5]Aelod-wladwriaeth**]** , y byddai rhyddhad yn cael ei roi mewn perthynas ag ef pe bai'r ddeddfwriaeth honno yn gwneud darpariaeth sy'n cyfateb i'r ddarpariaeth yn y Deddfau Treth Incwm,

ond nid yw'n cynnwys unrhyw swm a delir fel premiwm o dan bolisi aswiriant bywyd.

Didyniad B

Pan fo paragraff 18 yn gymwys, swm sy'n cyfateb i Ddidyniad A ar yr amod nad yw'r swm hwn yn fwy na'r didyniadau a fyddai'n cael eu gwneud pe bai holl incwm P yn incwm at ddibenion Deddfau Treth Incwm mewn gwirionedd.

Didyniad C

£1,130, pan fo P—

(a) yn fyfyriwr cymwys mewn cysylltiad â'r flwyddyn academaidd gyfredol ond hefyd yn rhiant myfyriwr cymwys, neu

(b) wedi cael dyfarndal statudol mewn cysylltiad â'r un cyfnod.

Diwygiadau Testunol

F5 Geiriau yn Atod. 3 para. 15 wedi eu hamnewid (31.12.2020) gan Rheoliadau Addysg (Cyllid Myfyrwyr) (Diwygiadau Amrywiol) (Cymru) (Ymadael â'r UE) 2020 (O.S. 2020/1302), rhlau. 1(3), **32(4)(b)**

Gwybodaeth Cychwyn

I15 Atod. 3 para. 15 mewn grym ar 12.3.2018, gweler **rhl. 1(2)**

Blynyddoedd ariannol cymwys: cyfrifo incwm gweddilliol personau ac eithrio myfyriwr cymwys

16.—(1) Mae'r paragraff hwn yn pennu'r flwyddyn ariannol gymwys at ddibenion cyfrifo incwm gweddilliol P.

(2) Oni bai bod is-baragraffau (3) neu (5) yn gymwys, y flwyddyn ariannol gymwys yw BF-1.

[[F6](3) Y flwyddyn ariannol gymwys yw BG os yw Gweinidogion Cymru wedi eu bodloni—

(a) pan fo P yn un o ddau berson y cyfrifir cyfanred eu hincymau gweddilliol o dan baragraff (b)(i) neu (ii) o Restr A ym mharagraff 3(1), fod cyfanred incymau gweddilliol P a'r person arall ar gyfer BG yn debygol o fod o leiaf 15% yn llai na chyfanred incymau gweddilliol P a'r person arall ar gyfer BF-1, neu

(b) mewn unrhyw achos arall, fod incwm gweddilliol P ar gyfer BG yn debygol o fod o leiaf 15% yn llai nag incwm gweddilliol P ar gyfer BF-1.**]**

(4) Mae is-baragraff (5) yn gymwys os y flwyddyn ariannol a oedd yn dechrau yn union cyn diwrnod cyntaf y flwyddyn academaidd flaenorol oedd y flwyddyn ariannol gymwys ar gyfer y flwyddyn academaidd flaenorol.

[[F7](5) Pan fo'r is-baragraff hwn yn gymwys—

(a) y flwyddyn ariannol gymwys yw BG os yw Gweinidogion Cymru wedi eu bodloni—

(i) pan fo P yn un o ddau berson y cyfrifir cyfanred eu hincymau gweddilliol o dan baragraff (b)(i) neu (ii) o Restr A ym mharagraff 3(1), fod cyfanred incymau gweddilliol P a'r person arall ar gyfer BG yn debygol o fod o leiaf 15% yn llai na chyfanred incymau gweddilliol P a'r person arall ar gyfer BF, neu

(ii) mewn unrhyw achos arall, fod incwm gweddilliol P ar gyfer BG yn debygol o fod o leiaf 15% yn llai nag incwm gweddilliol P ar gyfer BF;

(b) fel arall, y flwyddyn ariannol gymwys yw BF.**]**

Diwygiadau Testunol

F6 Atod. 3 para. 16(3) wedi ei amnewid (2.3.2020) gan Rheoliadau Addysg (Cymorth i Fyfyrwyr) (Diwygiadau Amrywiol) (Cymru) 2020 (O.S. 2020/142), rhlau. 1(2), **6(a)**

F7 Atod. 3 para. 16(5) wedi ei amnewid (2.3.2020) gan Rheoliadau Addysg (Cymorth i Fyfyrwyr) (Diwygiadau Amrywiol) (Cymru) 2020 (O.S. 2020/142), rhlau. 1(2), **6(b)**

Gwybodaeth Cychwyn

I16 Atod. 3 para. 16 mewn grym ar 12.3.2018, gweler **rhl. 1(2)**

Incwm o fusnes neu broffesiwn

17.—(1) Mae is-baragraff (2) yn gymwys pan—

(a) y flwyddyn ariannol gymwys at ddibenion cyfrifo incwm gweddilliol P yw BF-1, a

(b) bo Gweinidogion Cymru wedi eu bodloni bod incwm P yn deillio'n gyfan gwbl neu'n bennaf o elw busnes neu broffesiwn a gynhelir gan P.

(2) Pan fo'r paragraff hwn yn gymwys, incwm gweddilliol P yw ei incwm ar gyfer y cyfnod cynharaf o ddeuddeng mis sy'n dod i ben yn BF-1 y cedwir cyfrifon mewn cysylltiad ag ef sy'n ymwneud â busnes neu broffesiwn P.

Gwybodaeth Cychwyn

I17 Atod. 3 para. 17 mewn grym ar 12.3.2018, gweler **rhl. 1(2)**

Trin incwm nas trinnir fel incwm at ddibenion treth incwm

18.—(1) Mae is-baragraff (3) yn gymwys pan fo P yn cael unrhyw incwm nad yw, am unrhyw un neu ragor o'r rhesymau a nodir yn is-baragraff (2), yn ffurfio rhan o incwm P at ddibenion y Deddfau Treth Incwm neu ddeddfwriaeth treth incwm **[**[F8]Aelod-wladwriaeth**]** .

(2) Y rhesymau yw—

Rheswm 1

(a) nid yw P yn preswylio nac wedi ymgartrefu yn y Deyrnas Unedig, neu

(b) cyfrifiennir incwm P at ddibenion deddfwriaeth treth incwm **[**[F8]Aelod-wladwriaeth**]** ac nid yw P yn preswylio nac wedi ymgartrefu yn yr Aelod-wladwriaeth honno.

Rheswm 2

(a) nid yw incwm P yn codi yn y Deyrnas Unedig, neu

(b) nid yw incwm P yn codi yn yr Aelod-wladwriaeth y cyfrifiennir incwm P ynddi at ddibenion deddfwriaeth treth incwm y Wladwriaeth honno.

Rheswm 3

Mae'r incwm yn codi o swydd, gwasanaeth neu gyflogaeth y mae'r incwm ohoni neu ohono yn esempt rhag treth.

(3) Mae incwm trethadwy P i'w gymryd i gynnwys yr incwm a ddisgrifir yn is-baragraff (1) fel pe bai'n rhan o incwm P at ddibenion y Deddfau Treth Incwm neu ddeddfwriaeth treth incwm **[**[F8]Aelod-wladwriaeth**]** , yn ôl y digwydd.

Diwygiadau Testunol

F8 Geiriau yn Atod. 3 para. 18 wedi eu hamnewid (31.12.2020) gan Rheoliadau Addysg (Cyllid Myfyrwyr) (Diwygiadau Amrywiol) (Cymru) (Ymadael â'r UE) 2020 (O.S. 2020/1302), rhlau. 1(3), **32(4)(c)**

Gwybodaeth Cychwyn

I18 Atod. 3 para. 18 mewn grym ar 12.3.2018, gweler **rhl. 1(2)**

Incwm P mewn arian cyfred ac eithrio sterling

19.—(1) Pan fo incwm P wedi ei gyfrifiannu at ddibenion deddfwriaeth treth incwm **[**[F9]Aelod-wladwriaeth**]** , mae incwm gweddilliol P i'w gyfrifo yn unol a'r Rhan hon yn arian cyfred yr Aelod-wladwriaeth honno ac i'w gymryd fel gwerth sterling yr incwm hwnnw a benderfynir yn unol â chyfradd berthnasol CThEM.

(2) Cyfradd berthnasol CThEM yw'r gyfradd gyfnewid ar gyfartaledd a ddyroddir gan Gyllid a Thollau Ei Mawrhydi ar gyfer y flwyddyn galendr sy'n dod i ben yn union cyn diwedd BF-1.

Diwygiadau Testunol

F9 Geiriau yn Atod. 3 para. 19(1) wedi eu hamnewid (31.12.2020) gan Rheoliadau Addysg (Cyllid Myfyrwyr) (Diwygiadau Amrywiol) (Cymru) (Ymadael â'r UE) 2020 (O.S. 2020/1302), rhlau. 1(3), **32(4)(d)**

Gwybodaeth Cychwyn

I19 Atod. 3 para. 19 mewn grym ar 12.3.2018, gweler **rhl. 1(2)**

RHAN 5

Incwm net dibynyddion

Incwm net dibynyddion

20. Mae'r Rhan hon yn gwneud darpariaeth ynghylch cyfrifo incwm net y dibynyddion a ganlyn—

(a) oedolyn dibynnol myfyriwr cymwys, at ddibenion penderfynu a yw myfyriwr cymwys yn cymhwyso i gael grant oedolion dibynnol (gweler rheoliad 71);

(b) plant dibynnol myfyriwr cymwys, at ddibenion cyfrifo swm y grant ar gyfer dibynyddion sy'n daladwy i'r myfyriwr (gweler rheoliad 77).

Gwybodaeth Cychwyn

I20 Atod. 3 para. 20 mewn grym ar 12.3.2018, gweler **rhl. 1(2)**

Incwm net

21.—(1) Incwm net dibynnydd yw incwm y dibynnydd o bob ffynhonnell ar gyfer y flwyddyn berthnasol wedi ei ostwng yn ôl swm y dreth incwm a'r cyfraniadau nawdd cymdeithasol sy'n daladwy mewn cysylltiad â'r flwyddyn honno ond gan ddiystyru—

(a) unrhyw bensiwn, lwfans neu fudd-dal arall a delir oherwydd anabledd neu analluedd dibynnydd;

(b) budd-dal plant sy'n daladwy o dan Ran 9 o Ddeddf Cyfraniadau a Budd-daliadau Nawdd Cymdeithasol 1992(**5**);

(c) unrhyw gymorth ariannol sy'n daladwy i'r dibynnydd gan awdurdod lleol yn unol â rheoliadau a wneir o dan adrannau 2, 3 a 4 o Ddeddf Mabwysiadu a Phlant 2002(**6**);

(d) unrhyw lwfans gwarcheidwad y mae gan y dibynnydd hawlogaeth i'w gael o dan adran 77 o Ddeddf Cyfraniadau a Budd-daliadau Nawdd Cymdeithasol 1992(**7**);

(e) yn achos dibynnydd y mae plentyn sy'n derbyn gofal gan awdurdod lleol wedi ei fyrddio gydag ef, unrhyw daliad a wneir i'r dibynnydd hwnnw yn unol ag adran 23 o Ddeddf Plant 1989(**8**) neu adran 81 o Ddeddf Gwasanaethau Cymdeithasol a Llesiant (Cymru) 2014(**9**);

(**5**) 1992 p. 4.
(**6**) 2002 p. 38. Diwygiwyd adran 2 gan O.S. 2016/413 (Cy. 131). Diwygiwyd adran 4 gan O.S. 2010/1158; Deddf Iechyd a Gofal Cymdeithasol 2012 (p. 7), Atodlen 5, paragraffau 104 a 105; a chan S.I. 2013/160.
(**7**) Diwygiwyd adran 77 gan Ddeddf Budd-dal Plant 2005, adran 1(3), Atodlen 1, Rhan 1, paragraffau 1 a 4, Deddf Credydau Treth 2002, Atodlen 6, Deddf Partneriaeth Sifil 2004, adran 254(1), Atodlen 24, Rhan 3, paragraff 34.
(**8**) 1989 p. 41. Diwygiwyd adran 23 gan Ddeddf Llysoedd a Gwasanaethau Cyfreithiol 1990 (p. 41), Atodlen 16, paragraff 12, Deddf Safonau Gofal 2000 (p. 14), Atodlen 4, paragraff 14, Deddf Plant 2004 (p. 31), adran 49(3), Deddf Plant a Phobl Ifanc 2008 (p. 23), adrannau 8 a 39 ac Atodlen 3, paragraffau 1 a 7 a Deddf Plant a Theuluoedd 2014 (p. 6), Atodlen 2, paragraff 30.
(**9**) 2014 dccc 4.

(f) unrhyw daliad a wneir i'r dibynnydd o dan adran 110(6) o Ddeddf Gwasanaethau Cymdeithasol a Llesiant (Cymru) 2014 neu adran 23C(5A) o Ddeddf Plant 1989(**10**);

(g) unrhyw daliadau a wneir i'r dibynnydd o dan adran 15 o Ddeddf Plant 1989 ac Atodlen 1 iddi mewn cysylltiad â pherson nad yw'n blentyn i'r dibynnydd neu unrhyw gymorth a roddir gan awdurdod lleol yn unol â—

(i) adran 24 o'r Ddeddf honno(**11**), neu

(ii) adran 104 o Ddeddf Gwasanaethau Cymdeithasol a Llesiant (Cymru) 2014 i'r graddau y mae'r adran honno yn gymwys i bersonau ifanc categori 5 a 6 o fewn ystyr y Ddeddf honno;

(h) unrhyw gredyd treth plant y mae gan y dibynnydd hawlogaeth i'w gael o dan Ran 1 o Ddeddf Credydau Treth 2002(**12**);

(i) yn achos dibynnydd sydd â hawlogaeth i gael dyfarndal o gredyd cynhwysol o dan Ran 1 o Ddeddf Diwygio Lles 2012(**13**)—

(i) unrhyw swm a gynhwysir wrth gyfrifo'r dyfarndal o dan reoliad 27(1) o Reoliadau Credyd Cynhwysol 2013(**14**), mewn cysylltiad â'r ffaith bod gan y dibynnydd allu cyfyngedig i weithio ac i wneud gweithgarwch cysylltiedig â gwaith,

(ii) unrhyw swm neu swm ychwanegol a gynhwysir wrth gyfrifo'r dyfarndal o dan reoliad 24 o'r Rheoliadau hynny (**15**) (elfen y plentyn).

(2) At ddibenion y paragraff hwn, trinnir taliadau a wneir i'r myfyriwr cymwys tuag at gynhaliaeth plentyn dibynnol fel incwm y plentyn dibynnol.

(3) Yn y paragraff hwn, ystyr "blwyddyn berthnasol" yw—

(a) mewn cysylltiad ag oedolyn dibynnol myfyriwr cymwys, y flwyddyn academaidd gyfredol;

(b) mewn cysylltiad â phlentyn dibynnol myfyriwr cymwys, y flwyddyn ariannol gymwys a benderfynir o dan baragraff 22.

Gwybodaeth Cychwyn

I21 Atod. 3 para. 21 mewn grym ar 12.3.2018, gweler **rhl. 1(2)**

Blynyddoedd ariannol cymwys: cyfrifo incwm net plant dibynnol myfyriwr cymwys

22.—(1) Mae'r paragraff hwn yn pennu'r flwyddyn ariannol gymwys at ddibenion cyfrifo incwm net plentyn dibynnol myfyriwr cymwys ("Pl").

(2) Oni bai bod paragraffau (3) neu (5) yn gymwys, y flwyddyn ariannol gymwys yw BF-1.

(3) Pan fo Gweinidogion Cymru wedi eu bodloni bod incwm net Pl ar gyfer BG yn debygol o fod o leiaf 15% yn llai nag incwm net Pl ar gyfer BF-1, y flwyddyn ariannol gymwys yw BG.

(**10**) Mewnosodwyd is-adrannau (5A) i (5C) o adran 23C o Ddeddf Plant 1989, o ran Lloegr, gan adran 21 o Ddeddf Plant a Phobl Ifanc 2008 ac mae O.S. 2009/268 ac O.S. 2009/2273 yn cyfeirio at hyn. Mewnosodwyd is-adrannau (5A) i (5C) yn adran 23C o ran Cymru ac mae O.S. 2010/1329 (Cy. 112) (C. 81) ac O.S. 2011/824 (Cy. 123) (C. 32) yn cyfeirio at hyn.

(**11**) Diwygiwyd adran 24 gan Ddeddf Plant (Ymadael â Gofal) 2000 (p. 35), adran 4(1), Deddf Mabwysiadu a Phlant 2002 (p, 38), adran 139 ac Atodlen 3, paragraff 60, O.S. 2007/961 (Cy. 85), paragraff 20(2)(b), O.S. 2010/1158, Atodlen 2, paragraff 2, Deddf Iechyd a Gofal Cymdeithasol 2012 (p. 7), adran 55 ac Atodlen 5, paragraff 49 ac O.S. 2016/413 (Cy. 131), rheoliad 81.

(**12**) 2002 p. 21.

(**13**) 2012 p. 5.

(**14**) O.S. 2013/376. Diwygiwyd rheoliad 27 gan O.S. 2017/204, rheoliad 4.

(**15**) Mae rheoliad 24 o O.S. 2013/376, fel y'i diwygiwyd gan O.S. 2014/2088 a Deddf Diwygio Lles a Gwaith 2016 (p. 7), adran 14, yn gwneud darpariaeth bellach ynghylch elfen y plentyn o ddyfarndal.

(4) Mae is-baragraff (5) yn gymwys os y flwyddyn ariannol a oedd yn dechrau yn union cyn diwrnod cyntaf y flwyddyn academaidd flaenorol oedd y flwyddyn ariannol gymwys ar gyfer y flwyddyn academaidd flaenorol.

(5) Pan fo'r paragraff hwn yn gymwys, mae'r flwyddyn ariannol gymwys i'w phenderfynu fel a ganlyn—

(a) os yw Gweinidogion Cymru wedi eu bodloni bod incwm net Pl ar gyfer BG yn debygol o fod o leiaf 15% yn llai nag incwm net Pl ar gyfer BF, y flwyddyn ariannol gymwys yw BG;

(b) fel arall, y flwyddyn ariannol gymwys yw BF.

Gwybodaeth Cychwyn

I22 Atod. 3 para. 22 mewn grym ar 12.3.2018, gweler **rhl. 1(2)**

RHAN 6

Dehongli

Dehongli

23.—(1) Yn yr Atodlen hon, ystyr unrhyw gyfeiriad at bartner person ("A") yw—

(a) priod neu bartner sifil A; neu

(b) person sy'n byw fel arfer gydag A fel pe bai'r person yn briod neu'n bartner sifil A.

(2) Yn yr Atodlen hon—

ystyr "BF" ("*PY*") yw'r flwyddyn ariannol yn union cyn BG;

ystyr "BF-1" ("*PY-1*") yw'r flwyddyn ariannol yn union cyn BF;

ystyr "BG" *(*"*CY*") yw'r flwyddyn ariannol sy'n dechrau yn union cyn diwrnod cyntaf y flwyddyn academaidd gyfredol;

ystyr "blwyddyn academaidd gyfredol" ("*current academic year*") yw blwyddyn academaidd y cwrs presennol y mae'r myfyriwr cymwys yn gwneud cais am gymorth mewn cysylltiad â hi;

ystyr "blwyddyn ariannol" ("*financial year*") yw'r cyfnod o ddeuddeng mis y cyfrifiennir incwm person mewn cysylltiad ag ef at ddibenion y ddeddfwriaeth treth incwm sy'n gymwys iddo;

ystyr "blwyddyn ariannol gymwys" ("*applicable financial year*") yw'r flwyddyn ariannol y penderfynir arni yn unol â pharagraff 16 neu 22;

ystyr "corff cyhoeddus" ("*public body*") yw awdurdod neu asiantaeth i'r wladwriaeth, boed yn genedlaethol, yn rhanbarthol neu'n lleol;

ystyr "gorchymyn trefniadau pensiwn" ("*pension arrangements order*") yw gorchymyn y mae person yn talu odano fudd-daliadau o dan drefniant pensiwn i berson arall o dan—

(a) adran 23 o Ddeddf Achosion Priodasol 1973(**16**) sy'n cynnwys darpariaeth a wneir yn rhinwedd adran 25B(4) (a chan gynnwys gorchymyn o'r fath fel y gall gael effaith yn rhinwedd adran 25E(3) o'r Ddeddf honno)(**17**), neu

(**16**) 1973 p. 18, diwygiwyd adran 23 gan Ddeddf Gweinyddu Cyfiawnder 1982 (p. 53), adran 16.

(**17**) Mewnosodwyd adran 25B gan Ddeddf Pensiynau 1995 (p. 26), adran 166(1) ac fe'i diwygiwyd gan Ddeddf Diwygio Lles a Phensiynau 1999 (p. 30), Atodlen 4. Mewnosodwyd adran 25E gan Ddeddf Pensiynau 2004 (p. 35), adran 319(1), Atodlen 12, paragraff 3 ac fe'i diwygiwyd gan Ddeddf Pensiynau 2008 (p. 30), Atodlen 6, paragraffau 1 a 6 ac Atodlen 11, Rhan 4.

(b) Rhan 1 o Atodlen 5 i Ddeddf Partneriaeth Sifil 2004(**18**) sy'n cynnwys darpariaeth a wneir yn rhinwedd Rhan 6 o'r Atodlen honno (a chan gynnwys gorchymyn o'r fath fel y gall gael effaith yn rhinwedd Rhan 7 o'r Atodlen honno).

Gwybodaeth Cychwyn

I23 Atod. 3 para. 23 mewn grym ar 12.3.2018, gweler **rhl. 1(2)**

(**18**) 2004 p. 33; addaswyd paragraff 25 o Atodlen 5 gan O.S. 2006/1934 a diwygiwyd paragraff 30 o Atodlen 5 gan Ddeddf Pensiynau 2008 (p. 30), Atodlenni 6 ac 11.

Statws
Golwg cyfnod mewn amser fel yr oedd ar 23/02/2022.

Newidiadau i ddeddfwriaeth:
Mae newidiadau yn dal heb eu gwneud i Rheoliadau Addysg (Cymorth i Fyfyrwyr) (Cymru) 2018. Mae unrhyw newidiadau sydd wedi cael eu gwneud yn barod gan y tîm yn ymddangos yn y cynnwys a chyfeirir atynt gydag anodiadau.